

INPUT TIL EN NATIONAL PLASTHANDLINGSPLAN

Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, Plastic Change og Plastindustrien er enige om en række indsatser og tiltag, som bør indarbejdes i en kommende dansk plasthandlingsplan. Danmark har mulighed for at blive et foregangsland i EU ved at accelerere omstillingen til en reel cirkulær økonomi, hvor vi designer, anvender og genanvender plast i lukkede kredsløb, til gavn for både virksomheder, forbrugerne og miljøet.

Der skal tænkes fremadrettet, men vi skal erkende de barrierer, der eksisterer ift. en cirkulær økonomi. Plast er et godt materiale, som skal genanvendes. Dette kræver, at alt produceret plast skal have en vis kvalitet, og problematiske kemikalier skal udfases. Desuden skal myterne omkring biobaseret og bionedbrydelig plast nedbrydes, og korrekt viden gøres tilgængelig for både industri, erhverv og borgere.

Etablering af en rentabel genanvendelsesindustri

- Husholdningsplast skal kildesorteres i husholdningerne. Desuden skal der oprettes kildesortering i det offentlige rum.
- Husholdningsplast skal indsamles i større og mere ensartede mængder via en ensartet affaldsindsamling på tværs af de 98 kommuner.
- Tilbagebetalingsordninger (f.eks. pantsystem og producentansvar) skal undersøges. Hvordan bliver det fordelagtigt for alle (brugere og modtagere), og indrettet således, at der er incitament til at højne genanvendelsesprocenten?
- Havnene skal fritages for den afgift de p.t. betaler, når de skal af med det marine affald, som fiskerne kommer i land med. Dette skal ophøjes til at gælde hele EU. Med den nuværende ordning risikerer man, at havnene på sigt indfører en afgift på aflevering af affald og brugerne af havet vil i mindre grad tage affald med ind fra havet.

Innovation, investering og grøn teknologi

- Forskningsmidler til både ny teknologi og adfærdsinnovation samt støtte til omstillingsprocesser.
- Investeringer i udviklingen af offentlige indkøbspolitikker, så de afspejler en cirkulær tankegang. Dette vil fremme og motivere danske, grønne løsninger/virksomheder.

Viden og forskning

- Øgede midler til forskning i de sundhedsskadelige effekter af mikroplast i dyr og mennesker. Desuden undersøgelser af mulig transport op i fødekæden og hvilke effekter det kan have.
- Miljøstyrelsens/COWI's (skrivebords-)studie fra 2015¹, om kilder til mikroplast i miljøet, skal revideres og følges op af egentlige studier af kilder og skæbne, da rapporten i dag er et vigtigt referencestudie.
- Undersøgelser af, hvilke konsekvenser det har, at vi spreder slam fra renseanlæg på landbrugsjorde, særligt med fokus på mikroplastens skæbne.

Sociale indsatser

- Der skal igangsættes en oplysningsindsats om biobaseret og bionedbrydeligt plast. Der findes mange myter omkring disse plasttyper, der er misvisende ift. at træffe et reelt oplyst valg omkring bæredygtig(t) forbrug og adfærd.

Sammenhæng med EU's plaststrategi

De ovennævnte punkter går fint i tråd med EU's netop fremlagte plaststrategi, hvor der bl.a. er fokus på følgende:

- Forbedret kildesortering, investeringer i innovative løsninger, samt opskalering af sorteringskapacitet i 2030 er forøget 4 gange ift. 2015.
- Sikre, at forbrugerne får den rette information og viden om, hvordan biobaseret og bionedbrydeligt plast skal sorteres efter brug. Det kræver harmoniserede regler for definitioner og mærkning, når biobaseret og bionedbrydeligt plast sælges som både 'komposterbart' og 'nedbrydeligt'.
- Der arbejdes for innovative løsninger der forhindrer, at mikroplast havner i vandmiljøet. Oprindelse, ruter og effekter på mennesker skal kortlægges.

Initiativer fra 'Forum for cirkulær plastemballage'

Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, Plastic Change og Plastindustrien støtter generelt op om de idéer, der udspringer af 'Forum for cirkulær plastemballage'², som i skrivende stund er ved at færdiggøre sit arbejde. Flere elementer af forummets arbejde er allerede afspejlet i de ovenstående punkter f.eks. i forhold til biobaseret og bionedbrydeligt plast. Imidlertid kan disse konkrete initiativer også fremhæves:

- Udvikling af en frivillig designguide til fremtidens plastemballage. Denne har til formål at inspirere og opfordre producenter/designere til at konstruere emballagen, så den giver størst mulig værdi ved genbrug eller genanvendelse.
- Etablering af en webbaseret vidensportal, der informerer objektivt og nuanceret om plastemballagen og dens genanvendelsesmuligheder.
- Øget plastgenanvendelse i detaildet af f.eks. bøjler og blomsterkasser. Der arbejdes pt. på at udarbejde en frivillig erklæring, som man som detailbutik- eller kæde kan underskrive.

1. <https://www2.mst.dk/Udgiv/publications/2015/10/978-87-93352-80-3.pdf>

2. <https://plast.dk/forum-cirkulaer-plastemballage-skal-skabe-nye-groenne-forretningsmodeller/>